

Horšovský Týn

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Horšovský Týn

Nadmořská výška: 376 m n. m.

Počet obyvatel: 4 641

Adresa URL: www.horsovskytyn.cz

Okres: Domažlice

GPS souřadnice: 49.530186N, 12.944427E

První pís. zmínka: 1184 (839 let)

PSČ: 346 01

Historie obce Horšovský Týn

V mělkém údolí řeky Radbuzy je po obou jejích březích rozloženo malebné město Horšovský Týn. Městem prochází hlavní komunikace I/26 a v dávné minulosti zde vedla zemská stezka z Prahy do Řezna, kde již v 10. století stávala kupecká osada, patrně ohrazená palisádovou hradbou a chráněná hliněným valem. Po vzniku pražského biskupství - po roce 973 - se celá oblast stává majetkem této instituce se správou v nedalekém Horšově. Dle zdejší vesnice získalo město svůj název: Horšovský Týn. První písemná zmínka o městě pochází z roku 1184. Svým hospodářským a strategickým významem zastínil Týn postupně ve 13. století Horšov. V pol. 13. století přenesl biskup Jan III. z Dražic sídlo svého panství z Horšova do Týna, který od Horšova obdržel jméno. Sídlem biskupa však nebyla původní kupecká osada na pravém břehu, ale neklidná doba si vyžádala stavbu pevného hradu na výhodnějším místě - na strmě se zvedajícím levém břehu Radbuzy. V jeho podhradí vzniklo nové jádro osídlení. Zakládací listina města se nezachovala, psaná privilegia získal Horšovský Týn až roku 1406 od arcibiskupa Zbyňka Zajíce z Házmburka. To už bylo město půl století obehnané pásem hradeb. Jejich pevnost se osvědčila v době husitských válek, kdy byly hrad a město několikrát obléhány, v roce 1422 a 1431. To již byl zástavním držitelem panství Zdeněk z Drštky. V roce 1542 získali město a celé panství Lobkovicové, jeden z nejvýznamnějších panských rodů v Čechách. Začátek jejich panování však nebyl příliš šťastný. V roce 1547 postihl hrad a město katastrofální požár. K překonání následků požáru přistoupili Lobkovicové s renesanční velkorysostí. Na místě biskupské falce vyrostl rozlehlý, pohodlný zámek ve stylu severoitalské renesance. Také měšťanské domy získaly renesanční podobu. Hospodářské podnikání Lobkoviců přineslo městu rozkvět, i když měšťané vedli s vrchností neustálé spory o výši poddanských povinností. Lobkovicové panství však bohatlo, patřilo na přelomu 16. a 17. století mezi 10 největších dominií v Čechách. Nebylo tedy divu, že po porážce stavovského povstání, jehož se Vilém st. z Lobkovic aktivně účastnil, projevil o panství zájem jeden z nejbližších důvěrníků bělohorského vítěze císaře Ferdinanda II. - hrabě Maxmilián z Trauttmansdorffu. Získal ho velmi lacino v roce 1622 a v držení této rodiny zůstává až do roku 1945. Pro město samotné byla změna pána určitou výhodou, protože mocný majitel dovedl město ochránit před průtahy a ložirováním žoldnéřů. A tak až na sklonu třicetileté války utrpěl Horšovský Týn značné škody při tažení švédských vojsk. Po třicetileté válce zaznamenal Horšovský Týn opět pozvolný rozvoj. Nebylo to však už město ryze české, v průběhu 2. pol. 17. století a zejména v 18. století byla dovršena germanizace Horšovského Týna. Zlepšující se hospodářská situace se projevila i ve zvýšené stavební aktivitě. Město dostalo barokní a rokokovou podobu, kterou si historické jádro zachovalo dodnes. Od roku 1849 až do roku 1960 (111 let) byl Horšovský Týn okresem. Až do začátku 20. století převládalo ve městě zemědělství. V roce 1900

byla vybudována železnice Staňkov - Horšovský Týn - Poběžovice. Významným rokem v historii je pro Horšovský Týn rok 1945. Dne 5. 5. 1945 v 19,38 hodin byl Horšovský Týn osvobozen Americkou armádou. V roce 1953 bylo historické jádro města, s řadou gotických a renesančních domů, prohlášeno jako jedno z prvních měst v Čechách městskou památkovou rezervací. Od 1. 1. 2003 se stává Horšovský Týn obcí s rozšířenou působností.

